Gemeente Meppel

Raadsvoorstel

Agendapunt	Vertrouwelijkheid	Datum vastgesteld	Registratienummer
5.2	Intern	6 oktober 2026	3814264

Onderwerp
Programmabegroting 2027-2030.

Voorgesteld raadsbesluit

1. De programmabegroting 2027 vast te stellen en daarmee:

a. De totale baten en lasten per programma voor 2027 te autoriseren;
b. De toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves voor 2027 vast te stellen;
c. Kennis te nemen van de meerjarenbegroting 2028-2030
d. De investeringskredieten voor de jaarschijf 2027 te autoriseren met inachtneming van de planning;
e. Kennis te nemen van het investeringsprogramma 2028-2030.

Inleiding en context
Dit is de eerste programmabegroting in deze bestuursperiode. In deze begroting zijn de ambities uit het coalitieakkoord '*Groot denken, samen doen*' voor zover mogelijk financieel vertaald en zijn nieuwe noodzakelijke uitgaven opgenomen. Verder zijn bestaande geraamde uitgaven en geraamde inkomsten geactualiseerd op basis van nieuwe inzichten.

Beoogd effect
De gemeenteraad stelt de programmabegroting voor het komende jaar vast.

Toelichting en argumenten
1.1. De raad heeft het budgetrecht
Budgetrecht is de bevoegdheid om financiële middelen beschikbaar te stellen. De gemeentebegroting is het document op basis waarvan de raad het college machtigt (autoriseert) om geld uit te geven. Ook stelt de raad vast op welke wijze het geld moet worden besteed. In de perspectiefnota van het afgelopen voorjaar werden nog geen keuzes gemaakt omdat de uitwerking van het coalitieakkoord daarin nog geen plaats had kunnen krijgen. In deze begroting is nu de eerste slag gemaakt. Ook is de financiële paragraaf uit ons coalitieakkoord vertaald in deze begroting.

1.2 Autorisatie voor de eerste jaarschijf 2027
Autorisatie vindt plaats voor de jaarschijf 2027 inclusief de investeringskredieten en de mutaties op de reserves. Voor een goede afweging door uw raad neemt de raad ook kennis van de meerjarenbegroting 2028-2030 en het investeringsprogramma 2028-2030.

Kanttekeningen en alternatieven
1.1 De programmabegroting moet het eerste jaar structureel en reëel sluitend zijn.
Deze programmabegroting voldoet voor wat betreft het eerste jaar aan deze eis van de provincie, onze toezichthouder. Ook het tweede jaar (=2028) sluit met een (weliswaar gering) positieve uitkomst. Het derde jaar ontstaat een klein tekort waarna het vierde jaar weer gunstig afsluit met een voordeel.

In de gepresenteerde uitkomsten zijn de (financiële) verwachtingen op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' meegenomen. Het eerste jaar van deze programmabegroting gaan we investeren om vanaf 2028 een besparingsopgave te realiseren. Die besparingen moeten ertoe leiden dat we het laatste jaar van deze meerjarenbegroting weer positief afsluiten.

1.2 Gemeentelijke opgaven vragen scherpe keuzes in capaciteit en middelen
De combinatie van toenemende maatschappelijke opgaven, gemeentelijke ambities en beperkte financiële ruimte, schaarse capaciteit vraagt om een integrale afweging van prioriteiten. Ook de uitvoering van de brede visies en programma's en het traject 'Kiezen voor de Toekomst' vraagt veel inzet in de toekomst.

1.3. Raming gemeentefonds op basis van meicirculaire 2026
Net als bij voorgaande begrotingen is in de ramingen geen rekening gehouden met de ontwikkelingen van het gemeentefonds uit de septembercirculaire 2026. Onze toezichthouder geeft aan daarin een consistente lijn moet worden gevolgd. Over de uitkomsten van de septembercirculaire 2026 wordt uw raad via afzonderlijke memo geïnformeerd vóór de behandeling van de programmabegroting op donderdag 5 november aanstaande.

1.4. Zichtbaar verband tussen de beleidsvoornemens en de gekozen indicatoren
We zijn voortdurend bezig met verbetering van de leesbaarheid en informatiewaarde van onze P&C documenten. Zo willen we in de toekomst met u als raad een meer zichtbaar verband leggen tussen de beleidsvoornemens, concrete doelstellingen, maatschappelijke effecten en de gekozen indicatoren. Dit is nodig om bijvoorbeeld een betere conclusie te kunnen trekken of de behaalde resultaten goed zijn of juist niet. In de vorige begroting is daartoe al een eerste stap gezet door de doelen uit de vastgestelde Omgevingsvisie te vertalen in de programma's binnen het thema Leefomgeving, ruimte en economie.

Financiële middelen en effecten
Het structureel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te corrigeren met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat overblijft moet positief zijn:

Structureel begrotingssaldo				
Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = voordeel)	2027	2028	2029	2030
Geraamde lasten	181.730	169.561	161.562	160.809
Geraamde baten	-181.528	-169.657	-161.347	-161.746
Geraamd saldo van baten en lasten	**202**	**-96**	**215**	**-937**
Toevoegingen reserves	240	240	240	240
Onttrekkingen reserves	-1.673	-308	-308	-1.370
Begrotingssaldo na bestemming	**-1.231**	**-164**	**147**	**-2.067**
Incidentele lasten (exclusief reservestortingen)	12.524	9.619	2.933	85
Incidentele baten (exclusief reserveonttrekkingen	-10.491	-9.027	-977	-45
Incidentele toevoegingen reserves	240	240	240	240
Incidentele onttrekkingen reserves	-1.673	-308	-308	-280
Saldo van incidentele baten en lasten	**600**	**524**	**1.888**	**0**
Structureel begrotingssaldo	**-1.831**	**-688**	**-1.741**	**-2.067**

Uitgangspunt van onze toezichthouder is dat in ieder geval in het eerste jaar van de begroting (2027) sprake moet zijn van een structureel en reëel evenwicht. Dan komen we in aanmerking voor het normaal gebruikelijke toezicht. We voldoen daaraan met deze begroting.

Integrale afstemming

De ontwerp programmabegroting 2027 is tot stand gekomen in samenspraak met de directie en teammanagers.

Communicatie en participatie

Deze programmabegroting 2027-2030 komt op donderdag 8 oktober 2026 online te staan via de begrotingsapp https://meppel.begrotingsapp.nl. Dan wordt ook de pers geïnformeerd. Ter ondersteuning van de communicatie is een infographic opgesteld waarin de belangrijkste keuzes en financiële hoofdlijnen van de begroting in één oogopslag inzichtelijk worden gemaakt.

Uitvoering / vervolgproces

De programmabegroting zal na vaststelling door de raad ter goedkeuring worden aangeboden aan het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De wettelijke datum daarvoor is uiterlijk 15 november 2026.

Bijlagen

Ontwerp programmabegroting 2027 (digitaal).

Achterliggende stukken

Infographic van de begroting in één oogopslag.

Burgemeester en wethouders,

de secretaris, de burgemeester,

A.J. Kastelein A. Maathuis